

Svēts tēvu mantojums

Valstskomisāra Lohse's rīkojums atcelt boļševiku noteikumus lauksaimniecībā un to vietā rada jaunu, taisnīgu iekārtu. Tagad visa latvju tauta atviegloti uzelpo, apzinoties, ka ir nodibināta skaidrība un drošība viņas saimnieciskajam pamatam un iedzīvotāju lielākās daļas liktenim.

Žīdu mērķis bija — likvidēt brīvo, lepno zemnieku kārtu, kas ir katras tautas nacionālo un morālo vērtību sargātāja, un mūsu laukos nodibināt „labības fabrikas“ žīdu direktoru vadībā (padomju Latvijas sovchozu tresta direktors bija žīds), kurās strādātu mūžam izsalkuši, mūžam noplīsuši sovchozu strādnieki un kolchoznieki, kas savās fiziskās prasībās un gara dzīvē stāv tikai nedaudz augstāk par lopīņiem.

Savu „laimīgās dzīves“ ieviešanu boļševiki uzsāka, kā visur, ar meliem. Nodevēju „valdības“ iekšlietu ministrs V. Lācis savā pag. gada 23. jūnija radiorunā teica, ka valdība gatavojot likumdošanas aktus, kuŗu nolūks esot it īpaši nodrošināt personas un pilsoņu īpašuma neaizskaramību. Boļševiki zināja, ka latvju tauta stipri pieķērusies šiem katru attīstību nodrošināšiem tiesību pamatelementiem, tādēļ arī uzreiz neiedrošinājās ievest kolchozus un desmitām reižu atkārtoja, ka mums esot īpatī apstākļi, ka latvieši lai nebaidoties no kolchoziem un ka 1919. gada kļūdas agrārajā laukā vairs netikšot pielaistas. Tātad arī boļševiku vadoņi skaidri apzinājās, ka kolektīvizēšana ir gan nejēdzība un ka viņu rīcība pirms 20 gadiem bijusi kļūdaina. Bet internacionāles žīdiskle vadītāji prasīja šo apzināto ļaundarību... Jau pēc mēneša visa zeme tika nacionālizēta, zemnieka īpašums likvidēts. Šo tragēdiju mūsu zemnieki pārcieta tikai tāpēc, ka viņi neticēja lielnieciskā režīma pastāvēšanai. Bez tam, faktiski zemnieks palika „sēdot“ uz savas zemes kā tās „dzimtslietotājs“. No 30 ha atgriezumiem sastādījās „agrārreformas“ zemes fonds, kuŗu lielinieki vēl tomēr uzreiz neiedrošinājās pārvērst kolchozos, bet nodeva „lietošanā“ saviem „jaunsaimniekiem“, lai pārvilktu tos savā pusē. Tikai tālredzīgākajiem tūlīt bija skaidrs, ka jaunsaimniecību mūsu apstākļiem pilnīgi nepietiekošais apmērs noteikts ar nolūku, lai šīs saimniecības nebūtu dzīvotspējīgas un lai paši jaunsaimnieki sāktu prasīties kolchozos. Beidzot, jau uz pašiem padomju varas pastariem laikrakstos tika publicēti kolchozu statūti un kāda pirmā Latgales kolchoza noplukušo gotiņu uzņēmumi.

Par vecsaimniekiem kolchozu statūtos bija pants, ka tie tur nav uzņemami. Bet arī kā vieninieki viņi pastāvēt nevarēja. Par to bija jāgādā š. g. pavasarī publicētajiem nodokļiem un nodevām, kas tālu pārsniedza saimniecību ražotspējas. Tas viss liecināja, ka boļševikiem rūp šīs kārtas ātra fiziska iznīcināšana, un kolchozi būtu ievesti jau šoruden.

Smagi ir zaudējumi, ko boļševiki paspēja nodarīt gada laikā: ap 4000 sabiedriski aktīvāko un priekšzīmīgāko lauksaimnieku nonāvēti vai aizvesti līdz ar ģimenes locekļiem, ap 600 saimniecības iznīcinātas bezjēdzīgai aerodromu būvei, apm. 10 proc. zirgu nogemti, tā ieraujot dziļu robu lauksaimniecības inventārā, apm. par ceturto daļu samazināta piensaimniecības gada produkcija. Klāt vēl nāk boļševiku izdarītās slepkavošanas, laupīšanas, dedzināšanas atkāpjoties.

Valstskomisāra rīkojuma nolūks — dziedēt cirstās brūces un padarīt mūsu lauksaimniecību atkal ražotspējīgu. Darba prieka atgriešanos garantē lauksaimniecības ražojumiem noteiktās taisnīgās cenas, un ar lielinieku „agrārreformas“ atcelšanu nodibinātas skaidras tiesiskās attiecības. Rīkojuma 1. p. likvidē dzīvotnespējīgās desmithektarnieku jaunsaimniecības, ieceļot vecsaimnieku atkal par saimnieku viņa vecajās robežās. Tas ir taisnīgi kā tautsaimnieciski, tā arī tiesiski, jo vecsaimnieku zemi lielinieki nolaupīja pret īpašnieku gribu un bez kādas at-

(Turpinājums 2. lpp.)

līdzības. Arī bijušie jaunsaimnieki nevar sūdzēties par pārestību, jo viņiem bija dota tikai lietošanas tiesība, kas izbeidzās līdz ar komunistu varas krišanu. Par īstiem saimniekiem viņi nekad nebūtu tikuši, bet gan šoruden tos padarītu par kolchozu vergiem no žīdu žēlastības. Svešo zemi lietojot padarītais darbs bijušiem jaunsaimniekiem tiks atlīdzināts. Tāpat katrs saņems taisnīgu atlīdzību par godīgā ceļā iegūtu inventāru (4. p.), bet par velti dabūtais inventārs, tāpat kā bez samaksas „saņemtā” zeme, saprotams, jāatdod atpakaļ. Kas no bijušajiem jaunsaimniekiem būs pierādījis par labu zemes kopēju, tas var cerēt iegūt savu saimniecību, kad vispār notiks lielā pārkārtošanās pēc šī kara austrumu zemē. Jaunsaimniekiem par labu runā 1. p. otrā daļa, kas noteic, ka izņēmuma kārtā jaunsaimniecība netiek likvidēta, ja tā ir dzīves spējīga. Tāpat mazaizsaimniekiem piedalītie zemes atgriezumi paliek, ja tie ceļ mazaizsaimniecības ražotspējas (2. p.). Saprotams, nevar palikt tāds absurds, kā dažos pagastos drēbniekiem un citiem amatniekiem „iedalītie” pļavu gabali, kurus lielinieki deva projām arī nezemniekiem, atraujot barību vecsaimniecību lopiem. Nav arī iespējams, saprotams, atstāt jaunsaimniekus - komunistus (1. p.).

Valsts komisāra rīkojums, kas izceļas ar savu skaidrumu un loģiskumu, atsevišķu dzīvē priekšā nākošu domstarpību un strīdu izšķiršanu uztic pagasta vecākam, tā ievērojami ceļot pagasta dzīves vadītāja autoritāti. Rīkojuma 9. p. nosaka, ka ar saimnieka tiesību nosprausšanu vēl nav izšķirts īpašuma tiesību jautājums uz zemi, kas atstāts vēlākam laikam. Bet par to mūsu lauku saimnieki neuztraucas, jo viņi saprot, ka nākošā agrārā iekārta Latvijā visumā tiks veidota pēc vācu zemnieku likuma, kas ceļ godā tautas asinis un zemi kā no paaudzes uz paaudzi pārejošu tautas mantu un tādēļ ir tuvs arī latvju tautas garam. Īpašuma tiesības tādā veidā, kas atļauj zemi iekļāt vai pārdot, tas ir, padarīt to par tirdzniecības objektu, nacionālsociālisms neatzīst. Bet viņš atzīst zemi kā mantojumu, neatsavināmu dzimtipašumu. Tā kā mūsu lauku saimniecību lielākais vairums ir iegūts kā svēts mantojums no tēviem, un vācu tautas apstākļi ar zināmiem modificējumiem piemērojami arī mums, tad mēs pašāvēs sagaidām arī galīgā punkta pielikšanu mūsu agrārjautājuma nokārtošanai un pateicamies valsts komisāram par atbrīvošanu no lielinieku nejēdzībām. Latvju zeme atkal var plaukt un zelt!

O. L.